

شورای عالی پژوهش و برنامه ریزی

دستور العمل برگزاری اردوها

(منطقه‌ای، استانی، سراسری)

دبیرخانه - مهرماه ۱۳۹۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شناسنامه

عنوان نشریه:	دستورالعمل برگزاری اردوها (منطقه یی، استانی، سراسری)
سند بالادستی:	آیین نامه‌ی جامع خدمات حمایتی و توانمند سازی
کد سند آیین نامه:	۶۰۰۱
کد سند دستورالعمل:	۷۰۱۰۷۰۸
مدیر تولید:	بهروز مهربانیان
کارشناس مسئول:	عباس کبودی
کارشناسان:	علیرضا معروفی، مهدی رضایی، رضا طاهری (کردستان)، رضایاری منفرد (بوشهر)، کامیار جمشیدی (کرمانشاه)، محمد عرب (خراسان جنوبی)، ناصر اسکندری (خوزستان)
شورای تخصصی ذی ربط:	سلامت و توانمند سازی
تاریخ انتشار:	مهرماه ۱۳۹۱
شماره نشریه:	۵۱۲۰۲۰-۵۰
تعداد صفحه:	۸
شمارگان:	۱۰۰۰
آدرس:	تهران - بزرگراه ارتش - سوهانک - مجتمع اداری فرهنگی ولایت - شورای عالی پژوهش و برنامه ریزی کمیته‌ی امداد امام خمینی ^(ه)
صندوق پستی:	۷۴۷۳ - ۱۹۳۹۵
تلفن:	مستقیم: ۰۲۱ - ۲۳۹۰۳۰۳۹
رایانامه:	تلفکس: ۰۲۱ - ۲۲۴۸۱۵۴۹
	Scrp@emdad.ir
	www.emdad.ir

فهرست مندرجات

شماره صفحه

عنوان

۱	مقدمه
۲	ماده ۱ - مبانی قانونی و حقوقی
۲	ماده ۲ - تعاریف و اصطلاحات
۳	ماده ۳ - اهداف
۳	ماده ۴ - دامنه‌ی کاربرد (گستره‌ی فراگیری)
۳	ماده ۵ - مسؤلیت‌ها (ذی نفعان)
۴	ماده ۶ - پایش و ارزیابی
۴	ماده ۷ - منابع و تجهیزات
۵	ماده ۸ - انواع اردوها
۵	ماده ۹ - فعالیت‌ها (روش اجرایی)
۹	ماده ۱۰ - ارتباطات و تعاملات
۱۰	ماده ۱۱ - انطباق با نرم افزار

مقدمه

در نظام تعلیم و تربیت اسلامی فعالیت‌هایی که به واسطه‌ی آنها روح و جسم انسان پرورش می‌یابد از جایگاه قابل قبولی برخوردار هستند و برگزاری اردو که خود یکی از فعالیت‌های تربیتی و آموزشی همراه با موضوعات تفریح و سرگرمی، نشاط و شادمانی، ورزش و... است؛ نه تنها از این قاعده مستثنی نیست؛ بلکه یکی از ارکان اصلی این موضوع به‌شمار می‌رود. از این‌رو، ایجاد فضای مناسب و با طراوت آموزشی و تربیتی برای بروز و کشف استعدادها و خلاقیت‌ها، ارتقای مهارت‌های فردی و اجتماعی و تقویت باورهای دینی جامعه‌ی مورد حمایت در مسیر نیل به آرمان توانمندسازی فکری و فرهنگی از اهمیت به‌سزایی برخوردار است.

بر همین اساس در راستای تحقق اهداف فرهنگی و تربیتی به ویژه تقویت بینش اعتقادی، اخلاقی، علمی و... خانواده‌های تحت حمایت، دستورالعمل "برگزاری اردوها"، تهیه و تدوین شده است.

ماده ۱- مبانی قانونی و حقوقی

- الف) ماده ۲ و بند "و" ماده ۶ اساسنامه‌ی امداد امام (ره).
- ب) فراز چهارم سند چشم انداز بیست ساله‌ی امداد امام (ره).
- ج) بند ۸ (امور علمی و فناوری) و بند ۱۳ (امور اجتماعی) سیاست‌های کلی برنامه‌ی پنج ساله‌ی پنجم توسعه‌ی کشور ابلاغی مقام معظم رهبری.
- د) بند "ب" ماده ۱۸ برنامه‌ی راهبردی پنج ساله‌ی پنجم امداد امام (ره).
- ه) آیین نامه جامع خدمات حمایتی و توانمند سازی.

ماده ۲- تعاریف و اصطلاحات

- ۱- اردو: اردو سفر دسته جمعی گروهی از دانش آموزان یا دانشجویان با مقاصد علمی، آموزشی، فرهنگی، زیارتی، سیاحتی و ورزشی می باشد که با مجوز مراجع ذی ربط برگزار می شود.
- ۲- اردوهای استانی: منظور آن دسته از اردوهای می باشد که در محدوده‌ی جغرافیایی یک استان به صورت یک روزه و چند روزه برگزار می گردد.
- ۳- اردوهای منطقه‌ی: منظور آن دسته از اردوهای می باشد که در استان های هم جوار، یا در خارج از محدوده‌ی استان به صورت یک روزه و چند روزه برگزار می گردد.
- ۴- اردوهای سراسری: منظور آن دسته از اردوهای می باشد که در خارج از استان اعزام کننده ، به صورت چند روزه برگزار می گردد.
- ۵- مجتمع فرهنگی، تربیتی و اردوگاهی: مکانی است با ظرفیت های مناسب رفاهی - ورزشی ، تفریحی و امکانات مناسب برای اجرای برنامه های آموزشی ، تربیتی و ... .
- ۶- خدمات فرهنگی و آموزشی: به مجموعه تدابیر ، تسهیلات و خدماتی اطلاق می شود که جهت فراهم سازی زمینه‌ی ادامه‌ی تحصیل و تربیت مناسب فرزندان و ارتقای سطح علمی و فرهنگی افراد مورد حمایت ارایه می شود .

ماده‌ی ۳- اهداف

- ۱- ایجاد انس و الفت ، تقویت روحیه‌ی جامعه پذیري و آشنایی با فرهنگ سایر مناطق.
- ۲- ایجاد زمینه‌ی مناسب برای تمرین یک زندگی دسته جمعی مبتنی بر ارزش‌های اسلامی و تعمیق باورهای دینی جامعه‌ی هدف.
- ۳- گسترش و تعمیق مهارت‌های فردی و اجتماعی.
- ۴- پرورش فضای معنوی و ولایت مداری در میان مخاطبین.

ماده‌ی ۴- دامنه‌ی کاربرد (گستره‌ی فراگیری)

الف) از لحاظ جمعیتی :

کلیه‌ی اعضای خانواده‌ی مورد حمایت و مددجویان تک خدمتی.

ب) از لحاظ موضوعی :

انواع اردوهای داخل و اماکن زیارتی خارج از کشور.

ج) از لحاظ سازمانی :

شامل کلیه‌ی واحدهای سازمانی اعم از وابسته و تابعه می باشد.

ماده‌ی ۵- مسؤلیت‌ها(ذی نفعان)

الف) برنامه ریزی و هماهنگی:

توسط معاونت امور فرهنگی صورت می پذیرد.

ب) امور اجرایی :

۱- دراستان : مدیریت امور فرهنگی

۲- در مدیریت شهرستان: واحد امور فرهنگی (کارشناس مسؤل امور فرهنگی) عهده دار امور

اجرایی می باشد.

ج) امور نظارتی:

- ۱- نظارت تخصصی: در سطح ستاد مرکزی به عهده‌ی معاونت امور فرهنگی و ادارات کل تابعه و در سطح استان به عهده‌ی اداره کل استان (مدیریت امور فرهنگی) می باشد.
- ۲- نظارت برنامه‌ی: توسط مرکز برنامه ریزی و فناوری اطلاعات صورت می پذیرد.
- ۳- نظارت عمومی: به عهده‌ی دفتر نظارت و رسیدگی به شکایات می باشد.

ماده‌ی ۶- پایش و ارزیابی

- الف) پایش:** روش‌ها و چگونگی پایش این دستورالعمل بر اساس شاخص‌هایی که به صورت مشترک توسط معاونت امور فرهنگی و مرکز برنامه ریزی و فناوری اطلاعات حداکثر سه ماه پس از ابلاغ این دستورالعمل تعیین می گردد، خواهد بود.
- ب) ارزیابی:** ارزیابی عملکرد بر مبنای شرح فعالیت‌های اجرایی توسط حوزه‌ی امور فرهنگی و بر اساس شاخص‌های دستورالعمل ارزیابی عملکرد و سنجش بهره‌وری خواهد بود.

ماده‌ی ۷- منابع و تجهیزات مورد نیاز

الف) منابع مالی و اعتباری

- ۱- اعتبارات و منابع مورد نیاز اعم از منابع دولتی، کمک‌های مردمی و کمک‌های دستگاه‌ها هر ساله در بودجه‌ی سالیانه‌ی پیشنهادی معاونت امور فرهنگی پیش بینی و با هماهنگی دفتر آمار و برنامه ریزی (گروه بودجه) در ابتدای هر سال ابلاغ می گردد.
  - ۲- درآمدهای حاصله از اردوگاه‌ها.
- تبصره:** درآمدهای مندرج در بند ۲ الزاماً می بایست در امور اردویی (محتوایی) اردوگاه مربوطه صرف گردد.
- ۳- مشارکت دستگاه‌ها و سازمان‌ها.

ب) نیروی انسانی

از طریق نیروهای رسمی مستقر در اداره کل استان و مدیریت شهرستان و نیروهای غیر رسمی (مطابق دستورالعمل سامان‌دهی نیروهای غیر رسمی) تأمین خواهد شد.

ج) تجهیزات مورد نیاز

نرم افزاری: زیر سیستم فرهنگی نرم افزار جامع حمایتی و توانمندسازی هم‌چنین محتوای الکترونیک مربوط به آموزش‌های ارایه شده در اردوها.

ماده‌ی ۸- انواع اردوها

اردوهای فرهنگی، آموزشی از نظر محتوایی در قالب جهادی، راهیان نور، زیارتی، سیاحتی، علمی جشنواره‌یی، خانوادگی و... خواهد بود که در قالب اردوهای سراسری، منطقه‌یی و استانی قابل اجراء می باشد.

تبصره: به تناسب نیاز آموزشی- فرهنگی گروه‌های هدف، امکان برگزاری اردوهای آموزشی و فرهنگی تربیتی به جز اردوهای یادشده وجود دارد.

ماده‌ی ۹- فعالیت‌ها (روش اجرایی)

الف) ویژگی‌های فضاهای مجتمع‌های فرهنگی و تربیتی (اردوگاه‌ها)

۱- برخورداری از ظرفیت‌های فرهنگی، معنوی، هنری، تاریخی و سیاحتی که مظهر هویت دینی و انقلابی ایران باشد.

۲- فراهم بودن امکان تأمین اساتید و مربیان مناسب جهت اجرای برنامه‌های تربیتی و اردویی.

ب) تعیین ظرفیت و نحوه‌ی پذیرش در مجتمع‌های فرهنگی و تربیتی (اردوگاه‌ها)

۱- اداره کل امور تربیتی و جوانان موظف است بعد از اخذ گزارش‌های مربوط به برگزاری اردوها در سال قبل و پیشنهادهای واصله از استان‌ها نوع و ظرفیت پذیرش اردوگاه‌های فعال

در سراسر کشور را تهیه نموده و توسط معاونت امور فرهنگی جهت اقدام به استان‌ها ابلاغ می‌گردد.

۲- مدیریت امور فرهنگی استان موظف است بر اساس برنامه ابلاغی اقدامات لازم را در راستای شرکت و یا برگزاری اردوها به عمل آورد.

۳- بهره‌مندی از ظرفیت مجتمع فرهنگی و تربیتی (اردوگاه‌ها) از سوی سایر سازمان‌ها مشروط به پذیرش قوانین و مقررات اردوگاه‌ها و پرداخت هزینه‌ی کامل و رعایت ضوابط مالی امداد امام بلا مانع است.

تبصره: برگزاری هرگونه اردوی سراسری و منطقه‌یی برای گروه‌های هدف مورد حمایت منوط به اخذ مجوز رسمی از اداره کل امور تربیتی و جوانان می‌باشد.

ج) تعیین مسؤول و مربیان همراه اردو (اردوهای استانی، منطقه‌یی و سراسری)

۱- مدیریت امور فرهنگی استان موظف است برای اردوی اعزامی از بین نیروهای مدیریت امور فرهنگی استان و یا مسؤولان موفق واحد فرهنگی مدیریت شهرستان که سابقه‌ی شرکت در اردوهای سراسری را دارند فردی را انتخاب و به عنوان مسؤول همراه اردوی اعزامی معرفی نمایند.

۲- مسؤول همراه اردوی اعزامی موظف است تمام امور مرتبط با گروه‌های هدف اعزامی، مسایل جانبی و سایر امور را طی برگزاری اردو، مدیریت و در پایان برگزاری اردو، گزارش لازم را تهیه و به مدیریت امور فرهنگی استان ارائه نماید.

۳- مدیریت امور فرهنگی استان موظف است جهت همراهی اردو و برگزاری برنامه های فرهنگی، تربیتی و ورزشی اقدام به جذب و بکارگیری منابع انسانی مورد نیاز (براساس دستورالعمل ساماندهی نیروهای غیر رسمی) نماید.

۴- مسئول همراه اردوی اعزامی موظف است بر عملکرد مریبان همراه اردو نظارت و عملکرد آنان را ارزیابی و به مدیریت امور فرهنگی استان ارایه نماید.

د) تعیین برنامه‌ی فعالیت های فرهنگی، تربیتی و ورزشی اردوها

اداره کل امور تربیتی و جوانان موظف است طی نظرخواهی از استان ها و بر اساس سیاست های آموزشی و تربیتی امداد امام (ره)، نیازهای فرهنگی و تربیتی گروه های هدف و سرفصل برنامه ها و فعالیت های فرهنگی، تربیتی و ورزشی و نیز محتوای مربوط به هر برنامه و فعالیت را تعیین و توسط معاونت امور فرهنگی ابلاغ نماید.

ه) برگزاری اردوهای استانی

۱- مدیریت امور فرهنگی استان موظف است بر اساس پتانسیل ها و ظرفیت های موجود در استان برنامه زمان بندی جهت برگزاری اردوهای درون استانی و شرایط شرکت کنندگان در اردو را در ابتدای هر سال تنظیم و پس از تأیید مدیر کل استان به مدیریت شهرستان های آن استان اعلام نماید.

۲- واحد فرهنگی مدیریت شهرستان موظف است ضمن اطلاع رسانی در سطح شهرستان، افراد واجد شرایط را بر اساس ضوابط اعلام شده انتخاب و پس از تأیید معاونت امور توانمند سازی، توسط مدیریت شهرستان به مدیریت امور فرهنگی استان اعلام نماید.

۳- واحد فرهنگی مدیریت شهرستان موظف است تمهیدات لازم برای اعزام مخاطبین واجد شرایط شرکت در اردوها را فراهم نماید.

۴- مدیریت امور فرهنگی استان موظف است بر اساس برنامه تدوین شده و با همکاری سایر عوامل دست‌اندرکار، اردوی استانی را برگزار نماید و بعد از آن گزارش مربوطه را به اداره کل امور تربیتی و جوانان ارائه نماید.

تبصره: مسئولیت آماده‌سازی اردوگاه‌ها قبل از شروع اردوها بر عهده‌ی حوزه‌ی اداری و مالی می‌باشد.

و) برگزاری اردوهای منطقه‌ی و سراسری

و-۱) اقدامات استان میزبان

مدیریت امور فرهنگی استان میزبان در راستای برگزاری اردوهای منطقه‌ی و سراسری موظف است اقدامات ذیل را به عمل آورد:

۱- آماده‌سازی اردوگاه/محل استقرار و اسکان اردو.

۲- اطلاع‌رسانی به استان‌های مهمان و ثبت و به‌روز رسانی اطلاعات (تعداد و نوع شرکت‌کنندگان) در سامانه‌ی مربوطه.

۳- برنامه‌ریزی و انجام تمهیدات لازم جهت برگزاری برنامه‌های فرهنگی و تربیتی اعلام شده از سوی اداره کل امور تربیتی و جوانان.

۴- پذیرش استان‌های مهمان (شامل اسکان، آرایه‌ی لوازم و ملزومات مورد نیاز و ...).

۵- برگزاری برنامه‌های مدون براساس شیوه‌نامه‌ها و بخشنامه‌های ابلاغی از سوی معاونت امور فرهنگی.

۶- تهیه گزارش و ارسال به اداره کل امور تربیتی و جوانان.

و-۲) اقدامات استان مهمان

- ۱- مدیریت امور فرهنگی استان موظف است بر اساس ظرفیت اعلام شده از سوی استان میزبان اطلاع رسانی نماید.
- ۲- واحد فرهنگی مدیریت شهرستان موظف است ضمن اطلاع رسانی در سطح شهرستان، افراد واجد شرایط را بر اساس ضوابط اعلام شده انتخاب و پس از تأیید معاونت امور توانمندسازی توسط مدیریت شهرستان به مدیریت امور فرهنگی استان اعلام نماید.
- ۳- واحد فرهنگی مدیریت شهرستان موظف است اطلاعات افراد معرفی شده و اعزامی را در سامانه مربوطه ثبت و به روز رسانی نماید.
- ۴- مدیریت امور فرهنگی استان موظف است بر اساس برنامه‌ی اعلام شده و هماهنگی با استان میزبان تمهیدات لازم برای اعزام افراد واجد شرایط به اردو را فراهم نماید.

ماده‌ی ۱۰- ارتباطات و تعاملات

الف) ارتباطات

این دستورالعمل ذیل آیین‌نامه‌ی جامع خدمات حمایتی و توانمندسازی بوده و با نظام خدمات فرهنگی و آموزشی و تربیتی و دستورالعمل نحوه‌ی ایجاد، تغییر، انحلال و درجه بندی واحدهای سازمانی در ارتباط است.

ب) تعاملات

تعاملات امداد در امور برگزاری اردوها مرتبط با این دستورالعمل با وزارتخانه‌های ورزش و جوانان، فرهنگ و ارشاد اسلامی، آموزش و پرورش و سازمان تبلیغات اسلامی خواهد بود.

ماده ۱۱- انطباق با نرم افزار

فرآیند اجرایی و فرم های مربوطه تا زمان استقرار نرم افزار جامع خدمات حمایتی و توانمندسازی (زیر سیستم فرهنگی) مورد عمل بوده و پس از آن مطابق رویه ها و فرم های مورد عمل در نرم افزار اقدام خواهد شد.

این دستورالعمل در ۱۱ ماده و ۴ تبصره تنظیم گردیده و در تاریخ ۱۳۹۱/۷/۳۰ به تأیید سرپرست امداد امام^(ره) رسیده و از تاریخ ابلاغ، لازم الاجراء می باشد و از این پس کلیه ضوابط و مقررات قبلی در این خصوص کأن لم یکن تلقی می گردد.

*****

سیاست های کلی برنامه ی پنج ساله ی پنجم توسعه ی کشور

(ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری)

تقویت هویت ملی جوانان متناسب با آرمان های انقلاب اسلامی،

فراهم کردن محیط رشد فکری و علمی و تلاش در جهت رفع دغدغه های شغلی، ازدواج، مسکن و آسیب های

اجتماعی آنان، توجه به مقتضیات دوره ی جوانی و نیازها و توانایی های آنان.

(بند ۱۳)